

Bijlage 2

Werkplan diaconie 2013/2017 (herzien in nov. 2014)

Inleiding

Vier jaar na het opstellen van het Werkplan 2009-2013 is het tijd voor evaluatie en aanpassing van dit werkplan. De vraag: "Hoe zou je meer een diaconale gemeente willen zijn?"

Met dit werkplan 2013-2017 willen we aangeven hoe we in de komende jaren vorm willen geven aan het doen van gerechtigheid en barmhartigheid.

Waar de diaconie voor staat

Diaconie is *gerechtigheid en barmhartigheid doen*.

Onze diaconie wil dat in praktijk brengen door mensen in staat te stellen om te getuigen van het evangelie en daarover met elkaar in gesprek te gaan.

Daarom steunt de diaconie wereldwijd het missionaire werk van Kerkinactie zoals het godsdienstonderwijs op scholen, opleidingen voor het kerkelijk kader, theologisch onderwijs en zeker niet in de laatste plaats de *Zending*.

Daarnaast wil de diaconie dienstig zijn en blijven bouwen aan een *rechtvaardige samenleving*, dichtbij en veraf.

Ook dat gebeurt door steun te bieden aan het vele goede werk van Kerkinactie in binnen- en buitenland. Zoals bijv. de nazorg aan ex-gedetineerden, projecten voor verslavingszorg, kinderen in de knel, projecten om de positie van kleine boeren te verbeteren en de directe hulp aan slachtoffers van natuurrampen en oorlogen.

Ook *plaatselijk* wil de diaconie actief zijn.

Waar mogelijk wordt steun geboden aan mensen die geen dak meer boven het hoofd hebben en aangewezen zijn op de hulp van anderen, zoals bijvoorbeeld vluchtelingen en asielzoekers. En er is zeker ook steun aan mensen in ons eigen dorp die in financiële problemen zitten. Het is wel moeilijk om de doelgroep te bereiken, onder andere door de wet op de privacy.

Wat de diaconie gaat doen.

De diaconie biedt steun aan concrete projecten. Wij hebben ze ingedeeld in de vier categorieën waarop het diaconaal werk betrekking heeft, te weten

1. Plaatselijk diaconaal werk
2. Diaconaal en missionair werk in Nederland
3. Zending
4. Werelddiaconaat

Deze indeling is voor een ieder goed herkenbaar. Ook de zending staat erbij. Dat is belangrijk omdat wij als diaconie de taken van de zendingscommissie hebben overgenomen.

1. Plaatselijk diaconaal werk

1.1 Diaconie zichtbaar aanwezig in en rond de kerkdiensten

De diakenen zijn elke zondag vertegenwoordigd in de erediensten. Naast het aansteken van de paaskaars, verzorgen de diakenen i.s.m. jeugdcollectanten de collectes tijdens de dienst. De collecteopbrengsten zijn de belangrijkste bron van inkomsten voor de diaconie.

Informatie over de collectedoelen is te vinden in het kerkblad "Kruispunt" en op de beamer voor de eredienst begint.

Bijzondere inzet van de diakenen wordt gevraagd bij het verzorgen van het Heilig Avondmaal.

Na afloop van de dienst bezorgen de diakenen de bloemen bij gemeenteleden die door ziekte of bijzondere omstandigheden extra aandacht behoeven.

Tenslotte organiseert de diaconie de kerktaxi. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de medewerking van gemeenteleden.

Acties:

- de huidige diaconale inzet voor, tijdens en na de zondagse erediensten continueren
- om de collectedoelen meer en beter onder de aandacht van de gemeente te brengen wordt, naast de berichtgeving in het kerkblad en de afkondigingen tijdens de dienst, een beroep gedaan op de mogelijkheden die de beamer ons biedt

1.2 Steun aan mensen met financiële problemen

Het betreft inwoners van de burgerlijke gemeente binnen onze kerkelijke gemeente maar ook buitenkerkelijken.

Via de predikant, WELNUH, CMD, schuldhulpmaatjes en anderen zijn in het afgelopen jaar enkele verzoeken om financiële steun bij ons binnengekomen. Na grondige afweging is al dan niet besloten tot steun. In alle gevallen is dit gebeurd onder de nodige voorwaarden. Wij moeten ervan uitgaan dat dit soort verzoeken ons als diaconie zal blijven bereiken. Het steunfonds van de Leersumse kerken, wat wordt beheerd door het CMD, is voor bovengenoemde aanvragen bedoeld.

Jaarlijkse krijgen de diaconieën een overzicht van het CMD van uitgaven en terugbetalingen en kan het fonds weer worden aangevuld. De gelden uit het nalatenschap van mevrouw Ingenool worden hiervoor gebruikt.

Aparte aandacht voor de minder bedeelden in onze gemeente is er ook in de vorm van de jaarlijkse eindejaarsbonnen. De bonnen worden via de Regionale Sociale Dienst verstuurd. De namen en adressen zijn binnen de diaconie niet bekend. Het gaat om inwoners van Leersum die drie jaar of langer moeten rondkomen van een minimumuitkering. De laatste jaren ging dit steeds om ongeveer 30 adressen.

Nu het economisch slechter gaat, zijn er wellicht meer mensen die van een bijstands-uitkering moeten rondkomen en door de gestegen prijzen, de verhoging van de ziektekostenpremie en de stijgende kosten van de vaste lasten, de financiële eindjes steeds moeilijker aan elkaar kunnen knopen.

Voor de komende jaren blijft voor ons de vraag:

- Hoe vertalen wij onze aandacht en zorg voor de mensen in ons dorp die in de armoedeproblematiek terecht komen?
- Hoe krijgen wij zicht op de mensen om wie het gaat?

Acties:

- Bij het pastoraat de taken van de diaconie onder de aandacht brengen.
- in samenwerking met de beroepskrachten van WELHUUH , medewerkers van CMD en de vertrouwenspersoon van de bewoners van de Schermerij en de woningbouwvereniging Heuvelrug Wonen een werkwijze ontwikkelen om steun te kunnen bieden aan mensen met financiële problemen
- predikant en wijkteams verzoeken attent te zijn op mensen in financiële nood
- een financiële tegemoetkoming bieden aan mensen die willen deelnemen aan het diaconale vakantiewerk en die zelf de kosten daarvan niet of moeilijk kunnen opbrengen
- financiële ondersteuning voor mensen die vanwege leeftijd of handicap zijn aangewezen op zorgverlening en de kosten daarvan niet of moeilijk zelf kunnen betalen
- Nieuwe schuldhulpmaatjes aanleveren

1.3 Ouderenwerk

Wij prijzen ons gelukkig dat we in onze gemeente een grote groep vrijwilligers hebben die zich inzet voor het bezoekwerk aan ouderen, het zgn. ouderenpastoraat.

Vanuit de diaconie is er een contactpersoon ouderenwerk die twee keer per jaar deel neemt aan de vergadering van de ouderenbezoeksters. Onze indruk is dat deze lijnen vanuit de diaconie kort genoeg zijn om eventuele signalen op te vangen voor (extra) zorg en aandacht vanuit de diaconie.

Verder bestaat bij ons de indruk dat er naast het bezoekwerk vanuit de kerk, voor de ouderen in Leersum best wel het een en ander gebeurt. Het is de moeite waard om na te gaan of bestaande activiteiten en nieuwe initiatieven vanuit de diaconie kunnen worden ondersteund.

Natuurlijk mogen de dankdagbakjes hier niet ontbreken. Het is een goede traditie in onze gemeente om na de dienst op de zondag na dankdag bakjes te bezorgen bij de 80 plussers in onze gemeente en bij alle inwoners van de Schermerij en Boszicht. Ook zijn er bakjes voor gemeenteleden die ernstig ziek zijn of die verpleegd worden in de verpleeg- of verzorgingshuizen buiten Leersum.

Een soortgelijke actie vindt ook met Pasen plaats. Dan worden er paasbakjes verzorgd en bezorgd op een vergelijkbare wijze. Ook partners van overledenen komen dan in aanmerking voor een paasbakje.

Acties:

- de bestaande contacten vanuit de diaconie met het ouderenpastoraat handhaven
- nagaan of er vanuit bestaande activiteiten of bij nieuwe initiatieven behoefte bestaat aan diaconale ondersteuning
- de traditie van het rondbrengen van dankdagbakjes op de zondag na dankdag handhaven
- de financiële consequenties van het huidige ouderendiaconaat in kaart brengen .

1.4 Wijkbezoeksters

De diaconie stelt jaarlijks geld beschikbaar voor de wijkbezoeksters. Van dit bedrag worden de uitgaven voor het bezoek van jubilea, nieuw ingekomen en bezoekjes bij een geboorte terugbetaald aan de wijkbezoeksters (vroeger HVD).

Actie:

- De geldstroom voor wijkbezoeksters en bejaardenbezoeksters proberen te vereenvoudigen, door dit bij een contactpersoon onder te brengen.

1.5 Eetcafé

We nemen actief deel aan het plaatselijke initiatief van de 3 diaconieën van de Leersumse kerken het hele jaar door goedkope maaltijden aan te bieden voor mensen die weinig te besteden hebben en mensen die zich alleen voelen. Waar nodig verlenen we financiële steun.

Actie:

- inzet voor en financiële steun aan het Eetcafé continueren
- in de toekomst wordt mogelijk de organisatie (en de bijbehorende kosten) van de "Dorpssoep" een keer door de Michaelgemeente opgepakt.

1.6 Vluchtelingenwerk van het AZC Leersum

Op het AZC in Leersum is een kleine maar gemotiveerde werkgroep actief die vluchtelingen en asielzoekers ondersteunt. Het werk wordt uitgevoerd door vrijwilligers.

Van de Stichting Vluchtelingenwerk Leersum ontvingen wij eind vorig jaar een verzoek om financiële bijstand voor een vluchteling die 4 jaar in het AZC heeft gewoond en daarna het recht op gezinshereniging heeft gekregen.

Wij hebben besloten om niet in te gaan op verzoeken om individuele hulp. In plaats daarvan kiezen wij voor financiële ondersteuning van het werk van de Stichting Vluchtelingenwerk in het algemeen. Inmiddels hebben wij een eerste financiële bijdrage aan de Stichting overgemaakt.

Acties:

- een vaste jaarlijkse bijdrage (indien gevraagd) aan de Stichting Vluchtelingenwerk beschikbaar stellen
- samen met de andere diaconieën van de Utrechtse Heuvelrug; het Diaconaal Platform Utrechtse Heuvelrug, een vertegenwoordiging van de stichting uitnodigen om verslag te doen van het werk.

1.7 Voedselbank

De gezamenlijke diaconieën ondersteunen de voedselbank Utrechtse heuvelrug met minimaal een collecte per jaar. Daarnaast wordt gezocht naar mogelijkheden voor het houden van acties, waarbij het werk van de Voedselbank onder de aandacht wordt gebracht en er producten worden ingezameld.

Acties:

In een jaarplanning zowel de collecte als een actie voor de voedselbank opnemen.

2. Diaconaal en missionair werk in Nederland

Financiële steun aan projecten

Er worden door de landelijke kerk elk jaar collectes voor landelijke doelen voorgeschreven die wij in ons collecterooster opnemen.

Daarnaast geven we geld aan projecten die we zelf kiezen. De meeste projecten worden aanbevolen door Kerk in Actie. Maar het kunnen ook andere projecten zijn zoals bijvoorbeeld de Stichting Kerk en gevangenen, het Roosevelthuis in Doorn, Timon, het Nederlands Bijbelgenootschap, Vluchtelingen/asielzoekers en Samen kerk in Nederland. Voorstellen daarvoor worden besproken in de diaconie. De doelen moeten een ANBI erkenning hebben; CBF keurmerk mag, maar is niet verplicht.

In ons financiële beleidsplan is vastgelegd dat 2/3 deel van de collecten bestemd is voor het buitenland en 1/3 deel voor ons eigen land. De opbrengsten van de collecten worden door de diaconie aangevuld/opgehoogd. Voor de doelen met een landelijke bestemming wordt daarvoor binnen de begroting € 2000,00 per jaar gereserveerd.

De uitgaven voor het diaconaal en missionair werk in Nederland hebben een zeker patroon dat door de jaren heen zijn nut en waarde bewezen heeft. We proberen daarnaast actueel te blijven en zondig hulp te bieden.

Actie:

- bij het kiezen van (nieuwe) landelijke collectedoelen de lijn van Kerk in Actie blijven volgen
- de verhouding van 1/3 landelijk en 2/3 wereldwijd handhaven evenals de ophoging van € 2000,00 per jaar

3. Zending

Financiële steun aan de zending

Voor de zending wordt enkele keren per jaar gecollecteerd. Dit zijn collectes die door de landelijke kerk worden voorgeschreven.

Daarnaast komt het geld voor de zending binnen via de welbekende zendingsbussen.

In elk kerkblad en bij de afkondigingen in de kerk wordt de gemeente er op gewezen om de zendingsbussen bij de uitgang niet te vergeten. Terecht!

Niet onbelangrijk zijn tenslotte de giften voor de Zending die gemeenteleden rechtstreeks overmaken aan Kerkinactie.

Het is ons niet duidelijk of we hiermee als gemeente en diaconie voldoende recht doen aan onze opdracht om het zendingswerk (zowel landelijk als wereldwijd) financieel te ondersteunen. Opleiding van kerkelijk kader zoals catecheten en jeugdwerkers maar ook het theologisch onderwijs buiten onze landsgrenzen, kosten veel geld.

En dan is nog voorbijgegaan aan de vraag of onze gemeente zelf missionair is dwz. naast financiële steun ook zelf missionaire activiteiten ontplooit.

De diaconie benoemt de doelen voor de zending specifiek. Ieder jaar wordt gezocht naar een nieuw aansprekend doel. Dit omdat de benaming zending veel te algemeen is. Door concrete doelen te benoemen krijgen gemeenteleden ook duidelijk voor ogen waarvoor de opbrengst wordt ingezet.

Acties:

- onze steun aan de zending bespreken in de diaconie, niet alleen de omvang maar ook de diversiteit en spreiding
- de zendingsdoelen beter met de gemeente communiceren.
- En thema-avond, gekoppeld aan biddag of dankdag , houden met een diaconaal of missionair doel.

4. Werelddiaconaat**4.1 ZWO-project**

Vanaf zomer 2013 is het ZWO project een drietal projecten in Myanmar.

Acties:

- via het kerkblad en de beamer regelmatig informatie over het project verstrekken met als doel de betrokkenheid van jong en oud stimuleren

4.2 Financiële steun aan projecten

Net als bij de landelijke projecten worden er door de landelijke kerk elk jaar collectes voor wereldwijde projecten voorgeschreven die wij in ons collecterooster opnemen.

Daarnaast geven we geld aan projecten die we zelf kiezen. De meeste projecten worden aanbevolen door Kerk in Actie. Maar het kunnen ook projecten zijn van bijvoorbeeld de Wilde Ganzen of van het Zeister Zendingsgenootschap. Voorstellen daarvoor worden besproken in de vergaderingen van de diaconie.

In ons financiële beleidsplan is vastgelegd dat 2/3 deel van de collecten bestemd is voor het buitenland en 1/3 deel voor ons eigen land . De opbrengsten van de collecten worden door de diaconie aangevuld/opgehoogd. Voor de doelen met een wereldwijde bestemming wordt daarvoor binnen de begroting € 4000,00 per jaar gereserveerd.

Ook de uitgaven voor het werelddiaconaat hebben een zeker patroon dat door de jaren heen zijn nut en waarde bewezen heeft. We proberen daarnaast actueel te blijven en zonodig hulp te bieden.

Acties:

- bij het kiezen van (nieuwe) wereldwijde collectiedoelen de lijn van Kerk in Actie aanhouden
- de verhouding van 1/3 landelijk en 2/3 wereldwijd handhaven evenals de ophoging van € 4000,00 per jaar
- bij de keuze van projecten en de besteding voor het diaconaal werk wereldwijd, de volgende richtlijnen (blijven) hanteren:
  - kies voor kleinschalige en herkenbare projecten met een afgebakend doel.
  - kies per jaar een thema bijvoorbeeld onderwijs of gezondheidszorg. Ga vervolgens bij organisaties als Kerkinactie, Wilde Ganzen, Zeister Zendingsgenootschap na welke projecten zoal binnen het gekozen thema vallen, maak daaruit een keuze en stel daarvoor een gift beschikbaar.
  - geef geen geld aan initiatieven van particulieren die gericht zijn op steun aan individuele personen. Het gaat daarbij meestal om hulp aan kinderen, zoals bij Foster Parents. Veelal is niet duidelijk waar het geld terecht komt

- Goede alternatieven zijn in dit verband het alternatieve adoptieplan van Kerkinactie, het kinderprogramma van het Zeister Zendingsgenootschap of Novib's , Gast aan tafel.
  - bij de keuze van een organisatie waaraan geld wordt overgemaakt (anders dan Kerkinactie) moeten we ons uitsluitend richten op organisaties die beschikken over het CBF-keurmerk. Een project, dat geen CBF keurmerk heeft, wordt slechts incidenteel en na overleg met de diaconie gesteund.
  - denk ook aan gecombineerde acties samen met de Johanneskerk en de Andrieskerk.
-
- mede afhankelijk van de noden die zich op wereldschaal aandienen en van de vraag of Kerkinactie zich garant stelt voor de geldinzameling, kan de diaconie in de loop van het jaar zelf bepalen aan welke doelen geld beschikbaar wordt gesteld.
  - Betrek, waar mogelijk, de jeugd/kinderen nevendienst bij een project. Denk dan aan de 15-cent actie.
  - En tenslotte ook heel belangrijk. Besteedt meer aandacht aan de terugkoppeling naar de gemeente. Informeer de gemeente zoveel mogelijk over de resultaten, maar ook over de mislukkingen. Niemand hecht enig geloof aan het verhaal, dat het altijd goed gaat.

Financieel beleid van de diaconie

De goede daden samengebracht onder de noemer *diaconie*, raken de portemonnee. Met de acties en activiteiten uit de vorige hoofdstukken is geld gemoeid. Als we dit programma willen uitvoeren, zullen we ook moeten aangeven hoe dit kan worden gefinancierd. We hebben daarvoor het volgende patroon bepaald.

- Vermogensopbrengsten
  - Gezien de stand van de middelen laten we de kosten vallen in het jaar waarin de kosten zijn gemaakt.
  - wat hiervan in een bepaald jaar niet wordt uitgegeven, wordt gereserveerd en blijft voor dit doel beschikbaar
  - voor het onderhoud van de diaconiewoningen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld; aan de uitvoering daarvan wordt medewerking verleend door een terzake kundig gemeentelid
  - het overige deel van de huuropbrengsten is beschikbaar voor algemene uitgaven en voor ophoging van collectes
  - de rentebaten zijn beschikbaar voor de algemene uitgaven en voor de aanvulling op collectes.
- Onder de algemene uitgaven (waarvoor niet wordt gecollecteerd), worden verstaan
  - Kosten voor kerkdiensten en catechese
  - Quotum (verplichte bijdragen aan landelijke en provinciale organen)
  - Kosten voor beheer en administratie
- Het plaatselijk diaconaal werk wordt betaald uit:
  - Collectes
  - Fonds bijzondere noden
  - Vermogensopbrengsten (optopping collecten, giften, bijdragen).

- Diaconaal en missionair (Zending) werk in Nederland wordt betaald uit:
  - Collectes
  - Vermogensopbrengsten
  - Vermogen

- Het werelddiaconaat wordt betaald uit
  - Collectes
  - Vermogensopbrengsten
  - Vermogen

- In de komende jaren zal ca. € 6.000,- per jaar worden vrijgemaakt uit het vermogen t.b.v. ophoging van de projecten

- Streven voor de verhouding in de jaarlijkse uitgaven (begroting)
  - 1/3 plaatselijke en landelijke activiteiten
  - 2/3 wereldwijd

Uitvoering en verantwoording

Dit werkplan heeft voor de diaconie in de eerste plaats de functie van sturingsinstrument. Indien nodig kan het beleid worden bijgesteld op basis van nieuwe en tussentijdse ontwikkelingen.

Alhoewel dit werkplan een flink aantal elementen van het bestaande werk bevat, is het geheel best wel ambitieus. De diaconie heeft zich hierover intensief beraden en heeft het vaste voornemen dit plan serieus tot uitvoering te brengen.

Het te voeren beleid wordt jaarlijks geconcretiseerd in de begroting, waarbij dit werkplan als referentiepunt dient, al of niet aangevuld en/of gewijzigd.

De realisering ervan wordt verantwoord in een jaarverslag en de jaarrekening.

Acties:

- het te voeren beleid concretiseren in de jaarlijkse begroting
- de verantwoording van de uitvoering vastleggen in de jaarrekening en in het jaarverslag